

ÖSSZEFOGLALÓ AZ ÉSZREVÉTELEKRŐL

(a jogszabálytervezetek és szabályozási koncepciók közzétételéről és véleményezéséről szóló 301/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet 4. §-a szerint)

1. Véleményezett jogszabálytervezet megjelölése: a bírósági végrehajtással kapcsolatos és egyéb igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló tervezet (továbbiakban: tervezet).

2. Társadalmi egyeztetés alkalmazott formájának megnevezése: általános egyeztetés (honlapon megadott elérhetőségen keresztül biztosított véleményezés).

3. Véleményezési határidő: 2011. október 10.

4. A jogszabálytervezethez érkezett leggyakrabban előforduló, tartalmilag összefüggő, valamint a szakmailag jelentősebb észrevételek összefoglaló ismertetése:

Jelezték az észrevételezők, hogy ha az iratforgalom elektronizálása nem jár együtt az iratok alapján megteendő eljárási cselekmények automatizálásával, akkor az többletmunkát, többletadminisztrációt jelent, s emiatt nem lehet feltétlenül tartani a rövidített eljárási határidőket. Szükséges továbbá az elektronikus árverés kizárólagossá tételével együtt egyértelműen rendezni a licitálók részére történő visszautalás költségeinek kérdését. A jogerős becsérték-megállapítást követő árverés kitűzési határidő 3 hónapról 30 napra csökkentése nehezen tartható, az árverés megsemmisítése tárgyában pedig a felülvizsgálat megszüntetése indokolatlanul és alkotmányellenesen fosztja meg a végrehajtót jogorvoslati jogától. Javasolták az észrevételezők, hogy a becsérték újbóli megállapítása körében egyértelműen rendelkezzen a jogszabály az ingatlan közös tulajdonának árveréssel történő megszüntetése, illetve a bíróság által megállapított becsérték esetén követendő eljárásról, a gépjárművek (és vízi-, légi járművek) árverési minimálárát pedig a becsérték egynegyede helyett annak egyharmadában állapítsa meg a jogszabály.

Javasolta az egyik észrevételező a közjegyzői átutalási és letiltó végzéssel kapcsolatos jogalkalmazási probléma rendezését – annak egyértelmű kimondását, hogy a közjegyző ilyen végrehajtató okiratokat is kiállíthat-e –, továbbá a végrehajtási kifogás szabályozásából a hiánypótlás lehetőségének kiiktatását, mivel az jelentősen lassítja az eljárásokat.

Egy észrevételező jelezte, hogy ha a zálogjogosult végrehajtásba történő bekapcsolódása iránti kérelme alapján a bíróság jogerősen, perrel döntött a bekapcsolódás engedélyezéséről, akkor – ha utóbb mégsem bekapcsolódással, hanem az általános szabályok szerint kellene végrehajtást kérnie a zálogjogosultnak az adós ellen – ne legyen szükség a végrehajtási jogcím megszerzéséhez általában szükséges hosszadalmas eljárás lefolytatására.

Javaslat érkezett arra vonatkozóan, hogy a végrehajtás során ne csak az adós, hanem a vele közös háztartásban élő egyenesági rokon ingóságait, illetve az élettárs ingóságait is le lehessen foglalni.

5. Az összefoglalóban ismertetett, de elutasított vélemények esetében az elutasítás rövid szakmai és jogi indokolása:

Általánosságban egyet lehet érteni azzal, hogy az elektronikus ügyintézés akkor eredményezi a legnagyobb költség- és időmegtakarítást, ha az elektronikus iratforgalomhoz automatizált adatfeldolgozás is társul. Az előterjesztő ezért hosszabb távon is támogat minden olyan

megoldást, amely ebbe az irányba hat: a törvényjavaslat végrehajtását szolgáló rendelet-tervezetek kidolgozása során is ezt tartja szem előtt, illetve az ügyviteli modellek kialakítása terén is ezt támogatja. Az igazságszolgáltatás és ezen belül a bírósági végrehajtás munkafolyamatai azonban teljes körűen nem automatizálhatóak. Ezért számolni kell azzal, hogy bizonyos területeken csak az iratforgalom elektronikus útra terelése valósítható meg (kézbesítés), ám e területeken is – főként ha az elektronikus alapra helyezett ügyviteli, iratkezelési rendszerek a lehető legteljesebb mértékben támogatják az ügyintézés – komoly pozitív hozadéka van az elektronikus ügyintézésnek. Az árverés kitűzésére vonatkozó határidő rövidítése összhangban van azzal, hogy a szóbeli árverés megszűnik, a felülvizsgálat megszüntetésével kapcsolatban pedig az az előterjesztő álláspontja, hogy a kifogást elbíráló végzés elleni fellebbezés lehetőségével a jog biztosítja a jogorvoslathoz való jogot a megsemmisített intézkedéssel kapcsolatban a végrehajtónak is.

A végrehajtási kifogás elbírálásának eljárását – így többek között a kifogás előterjesztésére vonatkozó feltételeket – a tervezet számos tekintetben szigorította, emellett azonban a hiánypótlás lehetőségének kiiktatása nagyban megnehezítené a jogban járatlanok jogorvoslati joggyakorlását, másrészt pedig a kérelmek ismételt benyújtását is eredményezhetné, amely inkább lassítaná az eljárásokat, mintsem, hogy gyorsabban befejeződnenek a kifogásolási eljárások.

A zálogjogosult bekapcsolódása hangsúlyosan járulékos jellegű, csak a zálogtárgy árverezése során biztosítja a bekapcsolódott zálogjogosultnak a kielégítés jogát; ezen nem változtat a tervezet, mert számos – többségében lakáshitellel rendelkező – adós lehetetlenülne el, ha az alapügy megszűnése után továbbra is végrehajtást vezethetne vele szemben a zálogjogosult. A zálogjogosult későbbi igényérvényesítése ugyanakkor már egyszerűbb lehet arra figyelemmel, hogy a bekapcsolódási perben a követelése létrejöttét, jogalapját elbírálták, a kielégítési jogának a megnyíltáról azonban önállóan kell döntenie az újabb eljárásban, mivel ez esetben annak nem a zálogtárgy lefoglalása lesz az alapja, hanem a zálogjoggal biztosított követelés lejárt.

Az adós egyenes ági hozzátartozói esetében az ingóságok végrehajtás alá vonása és így a hozzátartozó jogainak korlátozása alkotmányosan nem indokolható, mivel a végrehajtási eljárás adósa tartozik a végrehajtást kérőnek, neki áll fenn helytállási kötelezettsége a vagyonával a végrehajtást kérővel szemben.

6. Véleményezők listája:

Dr. Murzsa György, Nagy Krisztián
Herwerth Szonja
Nagy Gábor
Réger Balázs